

ličení. Nejde tu tedy o usnesení zrušující, nýbrž změňující a do toho jest dovolací rekurs po zákonu přípustným. Pokud jde o to, zda je ona námitka odůvodněna, Nejvyšší soud sdílí názor rekursního soudu, jehož odůvodnění nebylo dovolacím rekurem nikterak vyvráceno. Jak z notářského spisu ze dne 10. května 1911, odstavec čtvrtý, vyplývá, vyhradili si postupující rodiče služebnost bytu a výměnek, záležející v každoročním důchodu 900 K zlaté měny na místě výměnkových dávek, do smrti obou rodičů nedílný. Za tohoto stavu nelze mít pochybnosti o tom, že onen důchod nutno považovati za výměnek. Nezáleží na tom, zda výměnek ten pozůstává v naturaliích či v penězích či též v poskytování bytu (služebnost bytu), jak ostatně i z §u 330 ex. ř. (Geld- und Naturalleistungen) vyplývá, nýbrž pravá podstata výměnku tkví v tom, že vlastník nemovitosti při jejím postoupení vyhrazuje sobě neb osobě jiné na čas svého života neb této osoby jisté požitky nebo práva za účelem upravení budoucí výživy a zaopatření. Jest proto zkoumati — bez ohledu na to, jak ve smlouvě bylo ono poskytování pojmenováno — jeho účel. A tu ze smlouvy dlužno usuzovati, že postupitelé, odevzdávše nástupcem svůj nemovitý majetek, záležející z domu a pozemku, vyměnili si byt a výměnkářský důchod jediné pro své budoucí zajištění bytem a penízem na výživu a jiné zaopatření, že tedy jde v pravém slova smyslu o výměnek a nikoliv o smlouvu o doživotním důchodu po rozumu §u 1284 obč. zák. Od této se liší výměnek tím, že byl zřízen v úmyslu a za tím účelem, aby byla výživa a zaopatření do budoucnosti, na stáří postupitelum nemovitosti zajištěna za to, že se této, jež jim posud poskytovala vše, čeho k živobytí jim bylo třeba, ve prospěch nástupcu zřekli. Nesejde na tom, za jakých poměrů postupující nemovitosti odevzdali nástupcem, v jakém byly stavu a jak zatíženy, neboť to nemůže na právní povaze ujednaného poskytování nic změnit. Také z té okolnosti, zda žalobce žalobou žádá celý výměnek nebo jeho část nebo efektivní zaplacení ve zlaté měně, nebo zaplacení dle domnělého kursu zlaté koruny, švýcarského franku, nelze na jinou právní povahu ujednaného plnění usuzovati. Jde tedy o plnění výměnku a žaloby takové, jak správně již rekursní soud provedl, patří dle §u 49 čís. 3 j. n. k pravomoci okresních soudů.

Čís. 2312.

Domáhati se zrušení smlouvy pro zkrácení přes polovinu ceny obecné není možno, nelze-li vzhledem k okolnostem případu již obnoviti předešlý stav.

(Rozh. ze dne 21. února 1923, Rv I 762/22.)

Smlouvou ze dne 12. února 1919 prodala žalobkyně (vdova po zubním techniku) žalovanému zubnímu lékaři inventář i materiál zubolékařský za 8.600 K a vzdala se za dalších 22.000 K práva k výkonu živnosti zubotechnické, jež jí dle §u 56 živn. řádu příslušelo. V roce 1922 domáhala se prodatelka zrušení oné smlouvy pro zkrácení přes polovinu obecné ceny. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Dle §u 934 obč. zák. má žádost

poškozeného směřovati k tomu, by smlouva byla zrušena a původní stav byl obnoven; předpokládá tedy § 934 obč. zák., by dřívější stav bylo možno obnoviti, a nelze tuto obnovu nahraditi pozdějším požadováním interese dle §u 368 ex. ř. Možnost poskytnutá druhému smluvníku, by právní jednání zachoval v platnosti tím, že nahradí, co se nedostává na obecnou cenu, nemůže vyloučiti předpoklad, že uvedení ve stav předešlý musí býti možným. Žalobkyně sama přiznává, že žalovaný materiál již zpracoval, z čehož jest zjevno, že předešlý stav nelze již obnoviti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl mimo jiné v

d ů v o d e c h :

Dle zásady §u 934 obč. zák. může strana, jež byla zkrácena nad polovici ceny, žádati za zrušení smlouvy a z a o b n o v e n í d ř í v ě j š í h o s t a v u. Tento právní prostředek není tedy přípustným, je-li obnovení dřívějšího stavu (jako na př. v tomto případě) již dle povahy věci vyloučeno. Že se § 935 obč. zák. o tom nezmiňuje, nevádí, neboť tento § uvádí pouze případy, ve kterých právní prostředek dle §u 934 obč. zák. je vyloučen, ačkoliv zde jsou jeho podstatné náležitosti, t. j. zkrácení nad polovici ceny a možnost, že se obnoví dřívější stav. V tomto případě jest zřejmo z přednesu žalobkyně, že nelze obnoviti dřívější stav, t. j. stav v době uzavření sporné smlouvy ze dne 12. února 1919, neboť žalobkyně nemůže odvolati své prohlášení, že se vzdává koncese zubního technika na dobu od 1. ledna 1919 do 1. ledna 1923 se zpětnou působností a žalovaný není s to, by odčinil svou dosavadní činnost na základě smlouvy ze dne 12. února 1919. Jinak poukazuje se dovolatelka v tomto směru na správné důvody odvolacího soudu.

Čís. 2313.

Čtrnáctidenní lhůtu §u 2 (2) úpadkového řádu dlužno počítati od veřejného vyhlášení usnesení, jímž bylo vyrovnávací řízení zastaveno, nikoliv teprve od jeho pravomoci.

(Rozh. ze dne 27. února 1923, R I 82/23.)

Vymáhající věřitel nabyt exekučního zástavního práva na dlužníkovy movité věci dne 21. června 1922. Dne 4. července 1922 bylo zahájeno o dlužníkově jmění vyrovnávací řízení, čímž podle §u 12 vyr. řádu zaniklo právo na oddělení, poněvadž ho bylo nabyto teprve v období 60 dnů před zahájením vyrovnávacího řízení. Vyrovnávací řízení bylo právoplatně zastaveno rozhodnutím rekursního soudu ze dne 25. října 1922 (dlužníku doručeno dne 4. listopadu 1922), jímž bylo potvrzeno zastavovací usnesení vyrovnávacího soudu ze dne 28. září 1922. E x e k u č n í s o u d usnesením ze dne 17. října 1922 nařídil dražbu zabavených předmětů pro pohledávku vymáhajícího věřitele; dražba byla určena na den 20. listopadu 1922. Ježto byl dne 14. listopadu 1922 na dlužníkově jmění vyhlášen úpadek, žádal správce úpadkové podstaty, by dražební řízení bylo zastaveno dle §u 12 (2) konk. ř. S o u d